

Методичні рекомендації
департаменту освіти і науки Запорізької міської ради
щодо здійснення контролю за роботою педагогічних працівників
в умовах дистанційного навчання

В умовах дистанційного навчання змінюються підходи до організації роботи і самого вчителя. Відповідно до листа **Міністерства освіти і науки України** від 23.03.2020 № 1/9-173 «**Щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час карантину**» керівникам закладів загальної середньої освіти необхідно спланувати навчальний процес під час карантину та видати наказ про організацію роботи підпорядкованих закладів освіти. Таким наказом, зокрема, необхідно:

- встановити режим роботи вчителів із запровадженням гнучкого графіку їх роботи;
- затвердити заходи щодо виконання працівниками методичної, організаційно-педагогічної роботи, наприклад розроблення індивідуальних планів професійного розвитку (підвищення кваліфікації педагогічних працівників, самоосвіти тощо);
- надати можливість щодо вибору форм дистанційного навчання (синхронне, асинхронне та гібридне);
- скласти розклад дистанційного навчання;
- визначити особливості провадження освітнього процесу, обрати онлайн-ресурси та цифровий інструментарій, доступний для більшого кола вчителів та учнів.

В умовах карантину вчителі працюють з учнями, що перебувають удома, використовуючи технології дистанційного навчання в межах можливостей матеріально-технічної бази закладу освіти. З урахуванням надзвичайної ситуації та загальнодержавних протиепідеміологічних заходів, а також в межах реалізації права на автономію адміністрація закладу може запропонувати різні підходи щодо організації та обліку реалізації освітнього процесу, у тому числі здійсненого з використанням дистанційних технологій, коли вчитель знаходиться поза межами закладу освіти. Тобто адміністрація закладу освіти може і має організувати, координувати та здійснювати контроль за виконанням вчителями освітніх програм. Відповідно до форми дистанційного навчання організується контроль адміністрації за роботою вчителя щодо забезпечення дистанційної освіти учнів.

Основні форми дистанційного навчання – це синхронне, асинхронне та гібридне. Синхронне навчання – це «прямий ефір», дитина контактує через засоби зв'язку безпосередньо з учителем. Це може бути відео-, аудіозв'язок, спілкування в чаті. Асинхронне навчання – це навчання, яке потребує самостійного планування або планування за допомогою вчителя, дедлайнів, може відбуватися через електронне листування, телевізійні уроки, вчителі створюють блоги, сайти тощо. Асинхронне дистанційне навчання так само потрібне, як і синхронне, тому що є діти, яким потрібно більше часу на опрацювання тієї чи іншої теми. Також є діти з різними освітніми потребами, тож так забезпечується диференціація. Перевага асинхронного дистанційного навчання ще в тому, що його можна планувати, виходячи з наявних умов.

Найкращий результат має гібридне навчання – раціональне поєднання синхронного та асинхронного.

Автономію вчителя має бути забезпечено академічною свободою, включаючи свободу вільного вибору форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, з метою впровадження авторських методик із використанням технологій дистанційного навчання. Наприклад, для здійснення обміну навчальними матеріалами можуть застосовуватися будь-які пристрої та інструменти, зокрема мобільний телефон, за допомогою якого можна організувати спільноту в соціальних мережах, мобільних додатках. Матеріали можна надсилати електронною поштою, розміщувати на вебсайті закладу загальної середньої освіти, зокрема відео-уроки або гіперпосилання на них.

Робочі години вчителя, який забезпечує дистанційне навчання учнів пропонуємо обліковувати (рахувати) відповідно до навчального навантаження вчителя та розкладу навчальних занять у закладі загальної середньої освіти. Розклад занять та робочий час вчителя в дистанційному режимі рекомендуємо максимально наблизити до розкладів навчальних занять та поточного режиму роботи. З метою створення інформаційно-контролюючого простору адміністрації закладу необхідно налагодити канал комунікації з вчителями та батьками учнів, які стають активними учасниками дистанційного навчання. Зворотний зв'язок має бути конкретним, прозорим і чітким, зручним і своєчасним. Також зворотний зв'язок не може бути час від часу, він має бути постійним і послідовним.

Враховуючи те, що забезпечити виставлення оцінок та фіксації тем у журналі на паперових носіях за безпосередньої присутності учнів в режимі карантину не є можливим, виставлення оцінок та зазначення тем слід здійснювати відповідно до безпосередньо проведених навчальних занять у дистанційному режимі через електронні та інші наявні засоби, які мають бути доступними для адміністрації закладу та батьків. Нагадуємо, що навчальні досягнення кожної дитини можуть бути доступними лише для її батьків або законних представників. В контролі за якістю знань учнів адміністрації та батькам допоможе особистий кабінет учня, де систематизуються за предметами всі його відповіді та електронний щоденник.

Всю інформацію, яка пов'язана з роботою вчителя щодо дистанційного навчання можна узагальнити у форматі таблиці Google документа, де буде простежуватися навантаження та зайнятість вчителя, цифрові ресурси, з якими він працює в синхронному та асинхронному режимах, електронний журнал тощо.

Згідно з листом Міністерства освіти і науки України від 05.08.2020 р. № 1/9-420 «Щодо організації роботи закладів загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році» звертаємо увагу на необхідність на початку нового навчального року виявити рівень опанування навчального матеріалу, яким учні оволодівали під час карантинних обмежень самостійно або із використанням технологій дистанційного навчання, визначити необхідність організації повторення цього матеріалу, спланувати та організувати систематизацію та узагальнення навчального матеріалу, актуалізацію окремих тем, передбачити визначення диференційованих навчальних завдань з урахуванням рівня засвоєння попереднього матеріалу учнями тощо.

Варто уникати організації видів діяльності, які вимагають безпосереднього фізичного контакту між учнями: рекомендуємо зменшити кількість комунікаційних вправ, уникати групових ігор, що передбачають тактильний контакт, проводити ранкові зустрічі із дотриманням соціальної дистанції, за можливості, на свіжому повітрі тощо.

У разі організації роботи груп подовженого дня у закладах загальної середньої освіти та створення умов для здобуття позашкільної освіти (організації роботи гуртків, секцій, клубів, культурно-освітніх, спортивно-оздоровчих, науково-пошукових об'єднань) на базі закладу освіти перебування в них учнів і педагогічних працівників забезпечується з дотриманням правил згідно з Тимчасовими рекомендаціями щодо організації протиепідемічних заходів у закладах освіти в період карантину в зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), затвердженими постановою Головного державного санітарного лікаря України, та рекомендаціями Міністерства освіти і науки України **щодо організації роботи закладів загальної середньої освіти у 2020/2021 навчальному році.**